Gemeente Amsterdam

Spoedvoordracht voor de College vergadering van 17 maart 2026

Portefeuille: Onderwijs

Agendapunt: F2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het vaststellen van het drempelpercentage doelgroepleerlingen voor de voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs (VO) voor het schooljaar 2026-2027

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de belangrijkste kenmerken van de voorziening Kansenaanpak VO van de Verordening op het lokaal onderwijsbeleid Amsterdam 2019:

a. Het college wil investeren in de scholen waar dat het hardst nodig is, en zet de Kansenaanpak VO in op het vergroten van de ontwikkelkansen van middelbare schoolleerlingen. De Kansenaanpak VO focust op het tegengaan van onderwijsachterstanden op taal en rekenen, het vergroten van ouderbetrokkenheid, en het bevorderen van opstroom en voorkomen van afstroom binnen het voortgezet onderwijs.
b. Op basis van het percentage van leerlingen met een risico op een onderwijsachterstand (doelgroepleerlingen) wordt bepaald of een school aanspraak kan maken op de Kansenaanpak VO. Om te voorkomen dat het voor de voorziening Kansenaanpak VO beschikbare budget versnipperd raakt over alle scholen in de stad, is in de voorziening een drempelpercentage ingebouwd. Hierdoor komen alleen scholen met een percentage doelgroepleerlingen dat gelijk of hoger is dan de drempel voor de voorziening in aanmerking.
c. Het aantal doelgroepleerlingen in het voortgezet onderwijs fluctueert elk jaar, waardoor het noodzakelijk is om het aantal doelgroepleerlingen en het drempelpercentage jaarlijks opnieuw te berekenen voor de uitvoering van de voorziening Kansenaanpak VO.

2. In te stemmen met het vaststellen van het drempelpercentage doelgroepleerlingen op 33% voor het schooljaar 2026-2027 in het kader van de voorziening Kansenaanpak VO, Bijlage 3 van de VIoA 2019.

Reden spoed

Vanaf 20 maart 2026 kunnen scholen via het subsidieportaal een aanvraag voor de voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs indienen. Het drempelpercentage dient voor die tijd door het college te zijn vastgesteld.

Kernboodschap

De gemeente investeert extra in onderwijs, vooral in scholen met leerlingen die dat het hardst nodig hebben. Voor de voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs (VO) stelt het college jaarlijks de drempel vast, waarboven scholen gebruik kunnen maken van deze voorziening. De scholen kunnen inzetten op het tegengaan van onderwijsachterstanden, het vergroten van ouderbetrokkenheid, het bevorderen van opstroom en het voorkomen van afstroom van leerlingen. Het college heeft voor het schooljaar 2026-2027 besloten dat vo-scholen met meer dan 33% doelgroepleerlingen (leerlingen met ouders met een lage sociaaleconomische status) gebruik kunnen maken van deze voorziening.

Bestuurlijke achtergrond

a. De beleidsbrief Onderwijsvisie 2019-2025, die de gemeenteraad op 13 maart 2019 heeft vastgesteld, geeft nadere invulling aan de themas rechtvaardige stad en verbonden stad, binnen het onderwijsbeleid. De Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs maakt hier eveneens onderdeel van uit.
b. De gemeenteraad heeft op 8 mei 2019 de Kansenaanpak VO vastgesteld. Met de voorziening Kansenaanpak VO wil het college recht doen aan het principe investeren daar waar dat het hardst nodig is in het VO. Door de bepaling van de drempel realiseert het college deze ambitie.

Bestuurlijke prioriteit

Coalitieakkoord 2022-2026 Amsterdams Akkoord. Daarin staat opgenomen: Kinderen die extra huiswerkbegeleiding en leerondersteuning nodig hebben moeten dat op school kunnen krijgen, onafhankelijk van het inkomen van hun ouders. Daarom gaan we door met de kansenaanpak.

Wettelijke grondslag

a. Artikel 5.1, eerste lid en 5:23 van de Wet op het voortgezet onderwijs 2020
b. De Verordening op Lokaal Onderwijs Beleid Amsterdam 2019 (VloA 2019) Bijlage 3: Voorzieningen kansengelijkheid, Hoofdstuk 4 Voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs en in het bijzonder:
    a. Artikel 4.1 onder b. dat bepaalt dat het college jaarlijks een drempelpercentage van het totaal aantal leerlingen van een school voor voortgezet onderwijs dat behoort tot de categorie doelgroepleerlingen vaststelt, waaronder een school niet in aanmerking komt voor deze voorziening; Artikel 4.4, eerste lid dat bepaalt dat het college jaarlijks een subsidieplafond vaststelt voor deze voorziening

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennisnemen van de belangrijkste kenmerken van de voorziening Kansenaanpak VO

a. Doel van de Kansenaanpak VO

Scholen kunnen in het kader van de VloA-voorziening de subsidie Kansenaanpak VO inzetten voor het tegengaan van onderwijsachterstanden bij hun leerlingen op taal en rekenen, het vergroten van ouderbetrokkenheid, het bevorderen van opstroom en het voorkomen van afstroom van leerlingen in het middelbaar onderwijs. Dat wil zeggen, een tussentijdse overgang van leerlingen naar een hoger dan wel lager niveau dan waar de leerling gestart is in het voortgezet onderwijs.

b. Verdeelsystematiek Kansenaanpak VO

- Doelgroepleerlingen zijn leerlingen die een risico lopen op een onderwijsachterstand en om die reden extra ondersteuning nodig hebben. Zij worden gedefinieerd op basis van twee indicatoren: opleidingsniveau en huishoudinkomen van de ouders (sociaal economische status). Naast deze twee indicatoren duidt de gemeente een leerling in een internationale schakelklas (ISK) ook aan als doelgroepleerling.
- De verdeling van de subsidie vindt vervolgens plaats op basis van het absolute aantal doelgroepleerlingen op een school, waarbij gelimiteerde bedragen gelden voor acht te onderscheiden categorieën. Afhankelijk van het absolute aantal doelgroepleerlingen per school is een bedrag van minimaal 50.000,- beschikbaar per schooljaar. Op basis van het

aantal doelgroepleerlingen kan het bedrag per school oplopen tot maximaal 120.000,-. Hierdoor wordt rekening gehouden met de grootte van de scholen en absolute aantal doelgroepleerlingen, welke verschillend zijn in het Amsterdamse vo.

- Op 22/23 januari 2020 heeft de gemeenteraad de wijziging van de Verordening op het lokaal onderwijsbeleid Amsterdam 2019 vastgesteld (VloA-wijzigingen schooljaar 2020-2021). Onderdeel van deze wijzigingen is artikel 4.1, onderdeel b, waarin is opgenomen dat het college bevoegd is om jaarlijks het drempelpercentage vast te stellen.
- Om te voorkomen dat het voor de Kansenaanpak VO beschikbare budget versnipperd raakt over alle scholen in de stad is in de voorziening een drempelpercentage per school ingebouwd. Het subsidiebudget wordt verdeeld over de scholen met een gelijk of hoger percentage doelgroepleerlingen dan deze drempel. Het uitgangspunt hierbij is dat op scholen met een relatief laag percentage doelgroepleerlingen de extra behoeftes van leerlingen eenvoudiger binnen het normale curriculum en de bekostiging kunnen worden opvangen.

c. Jaarlijks geactualiseerde doelgroepberekening

- Het aantal doelgroepleerlingen in het voortgezet onderwijs fluctueert elk jaar, waardoor het noodzakelijk is om het aantal doelgroepleerlingen jaarlijks opnieuw te berekenen voor de uitvoering van de voorziening Kansenaanpak VO.
- Om de omvang en spreiding van de doelgroepleerlingen in het voortgezet onderwijs te bepalen, maakt de gemeente gebruik van een jaarlijks door Onderzoek en Statistiek (O&S) uitgevoerde analyse.
- De juridische grondslag voor O&S om dit onderzoek uit te voeren, is te vinden in artikel 22 van de Wet op het register onderwijsdeelnemers in samenhang met de gezamenlijke taak van scholen en gemeente om onderwijsachterstand terug te dringen (artikel 3.42 Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020). O&S gebruikt gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Deze gegevens bevatten alleen maar de scores per school en bevatten geen tot personen herleidbare gegevens.

Ad. 2 In te stemmen met het vaststellen van het drempelpercentage doelgroepleerlingen op 33% voor het schooljaar 2026-2027 in het kader van de voorziening Kansenaanpak VO, Bijlage 3 van de VloA 2019.

Op basis van de verdeelsystematiek en de geactualiseerde berekening van het aantal doelgroepleerlingen op de Amsterdamse VO-scholen is bepaald welke drempel voor 2026-2027 optimaal is. Hierbij blijkt de drempel van 33% het meest geschikt, omdat:

- Op basis van het beschikbare totaalbedrag kunnen bij een drempelpercentage van 33% en de acht onderscheidden categorieën aan te vragen subsidiebedragen (tussen 50.000,- en 120.000,- per schooljaar per school) 46 scholen subsidie aanvragen binnen de voorziening.
- Met deze drempel is het potentiële bereik groot: 80% van alle Amsterdamse doelgroepleerlingen.
- Bij deze drempel kunnen opnieuw zowel grote als kleine scholen gebruik maken van een subsidie om het verschil te maken voor de leerlingen op hun school. Een grote school krijgt meer middelen dan een kleine school met een vergelijkbaar percentage doelgroepleerlingen. Dit doet recht aan het principe investeren daar waar dat het hardst nodig is in het vo.

Alleen scholen met een percentage doelgroepleerlingen dat gelijk of hoger is dan 33% komen in aanmerking voor deze voorziening.

Duurzaamheid

Niet van toepassing. Het betreft de vaststelling van het drempelpercentage doelgroepleerlingen voor de voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs. Dit heeft geen invloed op de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Duurzaamheid

Niet van toepassing. Het betreft de vaststelling van het drempelpercentage doelgroepleerlingen voor de voorziening Kansenaanpak Voortgezet Onderwijs. Dit heeft geen invloed op de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Participatie

Niet van toepassing. Het onderwijsveld is niet betrokken geweest bij de totstandkoming van voorliggende voordracht.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting
In de onderwijsbegroting hebben we structureel middelen beschikbaar gesteld om kansenaanpak in het VO aan te pakken.

Het college heeft op 2 december 2025 het subsidieplafond voor Kansenaanpak VO voor schooljaar 2026-2027 vastgesteld op 2.504.037. Bij een vaststelling van het subsidiepercentage op 33% blijft het totaal binnen het vastgestelde subsidieplafond.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-016521	College van B&W Spoedvoordracht (pdf)
AD2026-016644	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten